

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft onderhavig wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 12 mei en 9 juni 1998.

Er werd niet ingegaan op het verzoek van *mevrouw Van de Castelee* om haar wetsvoorstel tot wijziging, wat de toewijzing van de betrekkingen in de hoofdstedelijke diensten aan de verschillende taalkaders betreft, van artikel 32 van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen (Stuk nr. 1473/1) te voegen bij de beraadslaging over dit wetsontwerp.

De voorzitter van de commissie stelde vast dat artikel 17.3 van het Kamerreglement *in casu* niet van toepassing was, omdat het voorwerp van beide teksten niet hetzelfde is :

- 1) de voorgestelde wijzigingen betreffen twee verschillende wetten;
- 2) het wetsontwerp viseert de taalkaders voor onder meer de centrale diensten terwijl het wetsvoorstel enkel doelt op de taalkaders voor de hoofdstedelijke diensten;
- 3) het wetsontwerp strekt ertoe om in de toekomst de taalkaders in percentages en niet langer in absolute cijfers te bepalen, zonder evenwel deze percentages vast te leggen.

Het heeft dus een eerder technische draagwijdte, terwijl het wetsvoorstel de fundamentele discussie opent nopens het precieze percentage van de aan ieder taalkader toe te wijzen betrekkingen.

*
* *

Het advies nr. 28.222 van 21 november 1996 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VTC) is opgenomen als bijlage bij dit verslag.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN AMBTENARENZAKEN

Het wetsontwerp strekt ertoe een belangrijke administratieve vereenvoudiging door te voeren.

Het beoogt meer bepaald het mogelijk maken van een soepel beheer van de taalkaders door de vaststelling ervan in percentages en niet meer in absolute cijfers.

Voor een meer omstandige verantwoording kan men verwijzen naar de memorie van toelichting (Stuk nr. 1426/1, blz. 1 tot 4).

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de ses réunions du 12 mai et du 9 juin 1998.

Il n'a pas été accédé à la demande de *Mme Van de Castelee* visant à joindre sa proposition de loi modifiant l'article 32 de la loi du 16 juin 1989 portant diverses réformes institutionnelles en ce qui concerne l'attribution des emplois dans les services de la région de Bruxelles-Capitale aux différents cadres linguistiques (n° 1473/1) à la discussion du présent projet de loi.

Le président de la commission a constaté que l'article 17.3 du Règlement de la Chambre ne s'appliquait pas en l'occurrence, l'objet des deux textes n'étant pas identique:

- 1) les propositions de modification portent sur deux lois différentes;
- 2) le projet de loi vise les cadres linguistiques, entre autres des services de l'administration centrale, alors que la proposition de loi concerne uniquement les cadres linguistiques des services de la Région de Bruxelles-capitale;
- 3) le projet de loi vise à faire en sorte qu'à l'avenir les cadres linguistiques soient fixés en pourcentages et non plus en chiffres absous, sans fixer toutefois ces pourcentages.

Il a donc une portée relativement technique, alors que la proposition de loi ouvre la discussion fondamentale sur le pourcentage précis des emplois à attribuer à chaque cadre linguistique.

*
* *

L'avis n° 28.222 du 21 novembre 1996 de la Commission permanente de contrôle linguistique (CPCL) est annexé au présent rapport.

I. EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA FONCTION PUBLIQUE

Le projet de loi tend à simplifier considérablement une procédure administrative.

Il vise plus particulièrement à permettre une gestion souple des cadres linguistiques en prévoyant leur fixation en pourcentages et non plus en chiffres absous.

Pour un commentaire plus circonstancié, on se reportera à l'exposé des motifs (Doc. n° 1426/1, p. 1 à 4).

II. ALGEMENE BESPREKING

A. *Betogen van de leden*

Mevrouw Van de Castelee herinnert eraan dat taalaangelegenheden een erg kiese zaak zijn. Het voorliggende ontwerp brengt in de taalwetten een wijziging aan die eveneens geldt voor de diensten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarom vraagt ze de minister of hij de overheid van dat gewest heeft geraadpleegd. De spreekster wijst op de moeilijkheden met het opstellen van de taalkaders in dat gewest die precies verband houden met de vaststelling van het percentage aan betrekkingen dat voor elk van de taalrollen wordt voorbehouden.

De spreekster is het trouwens eens met de minister wanneer die erop aanstuurt de procedure te versoepelen teneinde een doeltreffender beheer van de overheidsdiensten mogelijk te maken. Zij stelt bovendien vast dat wanneer de verdeling van de betrekkingen volgens taalrol in percentages zal worden uitgedrukt, zulks zowel voor de Nederlandstaligen als voor de Franstaligen de zichtbaarheid van het aandeel van de ene en de andere ten goede zal komen. Tegen die achtergrond vraagt ze de minister hoe de verdeling tussen Nederlandstaligen en Franstaligen momenteel ligt voor de betrekkingen in de federale overheidsdiensten, en dat die percentages zouden worden vergeleken met de bevolkingscijfers. Deze verdeling is in feite gebaseerd op het belang van het Nederlandse en het Franse taalgebied voor elke dienst. De evaluatie daarvan laat enige marge toe. De spreekster is zelf aan het rekenen gegaan en heeft die marge nagetrokken. De adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) zijn op dat stuk niet altijd vrij van politieke invloed.

De spreekster vraagt de minister waarom de adviezen van de Raad van State en van het VCT, wat de geldigheidsduur van de taalkaders betreft, niet werden gevuld; de beide colleges waren namelijk voorstander van een geldigheidsduur van vier jaar, terwijl in het ontwerp de periode van zes jaar werd behouden, zoals die reeds in het voorontwerp van wet stond dat aan de Raad van State werd voorgelegd.

Het verheugt de spreekster enerzijds dat er niet alleen voor het statutaire personeel, maar ook voor het contractuele personeel een taalkader zal gelden, en anderzijds dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht controle zal kunnen uitoefenen dankzij de verslagen die de overheidsdiensten elk jaar zullen moeten overleggen over de werkelijke taalverhoudingen. Zij dringt erop aan dat het jaarverslag van de VCT systematisch zou worden over-

II. DISCUSSION GÉNÉRALE

A. *Intervention des membres*

Mme Van de Castelee rappelle que les matières linguistiques sont particulièrement délicates. Etant donné que le projet à l'examen introduit dans les lois linguistiques une modification qui concerne également les services de la région de Bruxelles-capitale, elle demande au ministre s'il a consulté les autorités de cette région. Elle souligne que les difficultés concernant l'établissement des cadres linguistiques y porte précisément sur la détermination du pourcentage d'emplois réservés à chacun des rôles linguistiques.

L'intervenante approuve par ailleurs le souci du ministre d'assouplir la procédure afin de permettre une gestion plus efficace des services publics. Elle constate en outre que l'expression en pourcentage de la répartition des emplois selon le rôle linguistique accroîtra, tant à l'usage des francophones que des néerlandophones, la visibilité de la proportion de l'un et de l'autre. Dans cette perspective, elle demande au ministre quelle est la répartition actuelle des emplois réservés dans l'administration fédérale, respectivement aux néerlandophones et aux francophones, et leur comparaison avec les chiffres de la population. Cette répartition repose en effet sur l'importance que représentent pour chaque service les régions de langue française et néerlandaise, dont l'évaluation permet certaines latitudes que l'intervenante a vérifiées en se livrant à ses propres calculs. Les avis de la Commission permanente de contrôle linguistique (CPCL) ne sont à cet égard pas toujours exempts de toute influence politique.

L'intervenante interroge le ministre sur les motifs pour lesquels les avis du Conseil d'Etat et de la CPCL n'ont pas été suivis en ce qui concerne la durée de validité des cadres linguistiques ; ils préconisaient en effet une durée de validité de quatre ans, alors que le projet a conservé la période de six ans prévue à l'avant-projet soumis au Conseil d'Etat.

L'intervenante se réjouit, d'une part, du fait que non seulement les emplois statutaires, mais également les emplois contractuels devront faire l'objet d'un cadre linguistique et, d'autre part, du contrôle que la Commission permanente de contrôle linguistique pourra exercer sur la répartition linguistique réelle, grâce aux rapports que les administrations devront lui fournir chaque année. Elle insiste pour que le rapport annuel de la CPCL soit systématique-

gezonden aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. De spreekster heeft de minister van Binnenlandse Zaken reeds aan die verplichting herinnerd.

*
* *

Mevrouw Cahay-André is het eens met het idee achter het ontwerp. Ze vestigt niettemin de aandacht van de minister op de opmerking van de Raad van State met betrekking tot de benaming van de directie-functies : de bepalingen van de taalwetten met betrekking tot die functies gelden eveneens voor andere besturen dan die van de federale overheid, maar de autonomie waarover die beschikken om de organieke personeelsformatie samen te stellen, dreigt bij de toepassing voor problemen te zorgen.

Rekening houdend met de opmerking van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, stelt de spreekster voor in artikel 2 de bepaling te wijzigen die betrekking heeft op de geldigheidsduur van het percentage dat aan de taalkaders wordt toegekend, zodat indien die commissie niet ingrijpt, het percentage dat aan die kaders werd toegekend, wordt verlengd. Zij kondigt aan daartoe een amendement te zullen indienen.

*
* *

De heer Jean-Pierre Viseur kan instemmen met het door het ontwerp nagestreefde doel, met name een versoepeling van het beheer van de administratie. Aangezien de absolute cijfers vanzelfsprekend een invloed hebben op de in percentages uitgedrukte verhouding, vraagt hij op welke manier het feit dat de verhouding in percentages wordt uitgedrukt, die soepelheid ten goede zal komen.

Ook deze spreker vraagt de minister waarom de regering het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht niet heeft gevolgd. Die pleitte er namelijk voor dat de taalkaders vier jaar geldig zouden zijn in plaats van zes jaar.

Tot slot vraagt hij de minister of de datum van de inwerkingtreding van het ontwerp, die op 1 juli 1998 is bepaald, wel realistisch is.

B. Antwoorden van de Minister

De minister verheugt zich over het akkoord dat zich aftekent rond zijn streven naar een verlichting van de procedures. Hij licht in dat verband toe dat de taalkaders momenteel moeten worden aangepast zodra er voor een enkele functie binnen de organieke personeelsformatie een wijziging is; indien de taalverdeling van de functies in percentages wordt uitgedrukt, kan worden voorkomen dat die procedure herhaaldelijk moet worden doorlopen. Bovendien

ment transmis à la Chambre des représentants, comme elle en a déjà rappelé l'obligation au ministre de l'Intérieur.

*
* *

Mme Cahay-André approuve la philosophie du projet. Elle attire néanmoins l'attention du ministre sur la remarque du Conseil d'Etat relative à la dénomination des emplois de direction : les dispositions des lois linguistiques en ce qui concerne ces emplois sont également d'application à d'autres administrations que celles de l'Etat fédéral, mais l'autonomie dont celles-ci disposent pour la confection du cadre organique risque de susciter des problèmes d'application.

A l'article 2, l'intervenant propose de modifier la disposition relative à la durée de validité du pourcentage attribué aux cadres linguistiques, compte tenu de la remarque de la Commission permanente de contrôle linguistique, en sorte que, si cette dernière n'intervient pas, le pourcentage attribué à ces cadres soit prorogé. Elle annonce le dépôt d'un amendement à ce sujet.

*
* *

M. Jean-Pierre Viseur se rallie également à l'objectif du projet, à savoir introduire davantage de souplesse dans la gestion de l'administration. Etant donné que les chiffres absolus affectent nécessairement la proportion exprimée en pourcentage, il se demande toutefois en quoi cette expression en pourcentage favorisera cette souplesse.

L'intervenant demande lui aussi au ministre pourquoi le gouvernement n'a pas suivi l'avis de la Commission permanente de contrôle linguistique, qui préconisait une durée de validité des cadres linguistiques fixée à quatre ans, plutôt qu'à six ans.

Il demande enfin au ministre si la date d'entrée en vigueur du projet, fixée au 1er juillet 1998 est bien réaliste.

B. Réponses du Ministre

Le ministre se réjouit de l'accord qui se dégage autour de son objectif d'alléger les procédures. Il précise à cet égard qu'actuellement, les cadres linguistiques doivent être adaptés dès qu'un seul emploi du cadre organique fait l'objet d'une modification ; l'expression en pourcentage de la répartition linguistique des emplois permettra d'éviter la multiplication de cette procédure et offre en outre l'avantage de la transparence. Il rappelle la révision générale des ca-

komt een percentage de doorzichtigheid ten goede. Hij herinnert aan de algemene herziening van de personeelsformaties en weddeschalen die een paar jaar geleden werd aangevat. De toepassing ervan werd vertraagd door de huidige bepalingen inzake taalkaders.

De minister bevestigt dat overleg heeft plaatsgevonden met de minister van Ambtenarenzaken van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Wat de huidige taalverdeling van de betrekkingen in overheidsdienst betreft, verwijst de minister naar de cijfers die de Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft gepubliceerd met betrekking tot de statutaire ambtenaren. Het VCT is trouwens de enige instelling die bevoegd is om taaltellingen te houden.

De geldigheidsduur van de percentages voor de taalkaders werd op zes jaar bepaald, omdat die periode continuïteit mogelijk maakt. De minister kan ook instemmen met het voorstel van *mevrouw Cahay-André* om de verlenging van de percentages mogelijk te maken wanneer de Vaste Commissie voor Taaltoezicht niet vraagt dat ze zouden worden aangepast. Hij bevestigt eveneens dat de datum van inwerkingtreding waarin in het ontwerp is voorzien, moet worden gewijzigd.

C. Replieken

Mevrouw Van de Castele vraagt waar de cijfers van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht met betrekking tot de taalverdeling van de betrekkingen in overheidsdienst zullen worden gepubliceerd. Volgens haar berekeningen bedraagt het tekort aan voor Nederlandstaligen voorbehouden betrekkingen ongeveer 10.000 indien men een verdeling 60N /40F in acht neemt. Zij vestigt vooral de aandacht van haar Franstalige collega's op dat resultaat, aangezien zij graag wijzen op een tekort van slechts enkele betrekkingen voor Franstaligen in de Brusselse administratie. De taalkaders in Brussel zijn de afspiegeling van de verdeling van de betrekkingen op federaal niveau; de federale regering kan het Brusselse probleem niet aan de Brusselaars alleen overlaten. Daarom had ze gevraagd dat haar voorstel waarbij in Brussel een derde van de betrekkingen in overheidsdienst aan Nederlandstaligen zou worden voorbehouden, aan het voorliggende ontwerp zou worden toegevoegd.

*
* *

De heer Delathouwer is het eens met het standpunt van de vorige spreekster, ook al lopen beider meningen op het terrein af en toe uiteen. Het probleem van de taalverdeling van de betrekkingen in Brussel gaat ook de federale overheid aan. Hij besluit zijn inter-

dres et des barèmes entreprise depuis quelques années et dont la mise en oeuvre est retardée par les dispositions actuelles relatives aux cadres linguistiques.

Le ministre confirme la concertation qui a eu lieu avec le ministre de la Fonction publique du gouvernement de la région de Bruxelles-capitale.

En ce qui concerne l'actuelle répartition linguistique des emplois publics, le ministre renvoie aux chiffres publiés en ce qui concerne les seuls agents statutaires par la Commission permanente de contrôle linguistique, seul organe habilité à procéder à leur comptabilité.

Le délai de validité des pourcentages retenus pour les cadres linguistiques a été fixé à six ans, parce que cette durée permet la continuité. Le ministre est favorable à la proposition de *Mme Cahay-André* permettant la prorogation de ces pourcentages au cas où la Commission permanente de contrôle linguistique n'en demande pas l'adaptation. Il confirme également que la date d'entrée en vigueur prévue au projet doit être modifiée.

C. Répliques

Mme Van de Castele demande où seront publiés les chiffres de la Commission permanente de contrôle linguistique relatifs à la répartition linguistique des emplois publics. Selon ses calculs, le déficit des emplois réservés aux néerlandophones s'élève à environ 10.000 par rapport à une répartition de 40F/60N.

Elle souligne ce résultat à l'intention de ses collègues francophones qui relèvent volontiers un déficit de seulement quelques emplois francophones au sein de l'administration bruxelloise. Les cadres linguistiques à Bruxelles sont le reflet de la répartition des emplois au niveau fédéral ; le gouvernement fédéral ne peut laisser aux seuls bruxellois le soin de résoudre la difficulté qui se pose à Bruxelles. C'est pourquoi elle avait demandé de joindre au projet à l'examen sa proposition fixant à un tiers le nombre des emplois publics réservés à des néerlandophones à Bruxelles.

*
* *

M. Delathouwer se rallie aux opinions exprimées par l'intervenante précédente, même si leurs avis divergent quelquefois sur le terrain. Le problème de la répartition linguistique des emplois à Bruxelles concerne également l'autorité fédérale. Il conclut son in-

ventie met een pleidooi voor de bevordering van de tweetaligheid in Brussel.

*
* *

De heer Moock brengt nog kort in herinnering dat de autonomie van de deelgebieden moet worden geëerbiedigd.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel geeft geen aanleiding tot commentaar.

Artikel 1 wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 2

Mevrouw Van de Castele dient een *amendement nr. 3* in dat ertoe strekt de geldigheidsduur van het percentage aan de taalkaders toegewezen betrekkingen terug te brengen tot vier jaar. De indienster van amendement nr. 3 is namelijk van mening dat, mocht amendement nr. 1 worden aangenomen, de geldigheidsduur van het aan de taalverdeling van de betrekkingen toegewezen percentage buitensporig zou zijn; daarom wenst zij dat het ontwerp niet afwijkt van het voorstel van de VCT.

De dames Cahay-André en Van den Poel-Welkenhuysen en de heren Vanpoucke, Smets, Dufour, Canon en Van Gheluwe dienen een *amendement nr. 1* in dat tot doel heeft een verlenging mogelijk te maken van de geldigheidsduur van het percentage aan de taalkaders toe te wijzen betrekkingen zo geen wijzigingen zijn opgetreden.

Subamendement nr. 3 wordt verworpen met 9 stemmen en 2 onthoudingen.

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 2 wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 3

De heer Jean-Pierre Viseur dient amendement nr. 2 in dat de datum van inwerkingtreding van dit ontwerp bepaalt op 1 januari 1999.

tervention en plaident en faveur de la promotion du bilinguisme à Bruxelles.

*
* *

M. Moock intervient pour rappeler le respect de l'autonomie des entités fédérées.

III. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article ne fait l'objet d'aucun commentaire.

L'article premier est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Art. 2

Mme Van de Castele présente un *amendement n° 3* visant à porter à quatre ans la durée de validité du pourcentage des emplois attribués aux cadres linguistiques. L'auteur de l'amendement n° 3 estime en effet qu'en cas d'adoption de l'amendement n° 1, la durée de validité du pourcentage attribué à la répartition linguistique des emplois serait excessive; c'est pourquoi elle souhaite que le projet s'en tienne à la proposition de la CPCL.

Mmes Cahay-André et Van den Poel-Welkenhuysen et MM. Vanpoucke, Smets, Dufour, Canon et Van Gheluwe déposent un *amendement n° 1* visant à permettre le renouvellement de la durée de validité du pourcentage des emplois à attribuer aux cadres linguistiques si aucune modification n'est intervenue.

Le sous-amendement n° 3 est rejeté par 9 voix et 3 abstentions.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité.

L'article 2, ainsi modifié, est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Art. 3

M. Jean-Pierre Viseur dépose l'*amendement n° 2* fixant au 1er janvier 1999 la date d'entrée en vigueur du projet à l'examen.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 9 stemmen en 3 onthoudingen.

Het aldus gewijzigde artikel 3 wordt aangenomen met 9 stemmen en 3 onthoudingen.

*
* *

Het gehele ontwerp, zoals het werd gewijzigd (zie Stuk nr. 1426/5), wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

De rapporteur;

D. VANPOUCKE

De voorzitter;

CH. JANSSENS

L'amendement n° 2 est adopté par 9 voix et 3 abstentions.

L'article 3, ainsi modifié, est adopté par 9 voix et 3 abstentions.

*
* *

L'ensemble du projet, tel qu'il a été modifié (voir Doc. n° 1426/5), est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Le rapporteur;

D. VANPOUCKE

Le président,

CH. JANSSENS

BIJLAGE :

ANNEXE :
